

GEEN VERVANGING, MAAR *uitbreiding*

STELLING

9

WANNEER DE KERK ZICH ALS
VERVANGING VAN HET VOLK ISRAËL
ZIET, DOET DAT GEEN RECHT AAN
DE CONTINUÏTEIT VAN DE OUDE
EN DE NIEUWE BEDELING.

(JESAJA 2:1-5, JEREMIA 31:8, 33,
ZACHARIA 8:13, 23, LUKAS 2:32,
ROMEINEN 9:4, EFEZE 2:11-22,
EFEZE 3:6)

Heeft God Zijn volk verstoten? Paulus stelt deze vraag hardop in Rom. 11:1. In zijn antwoord klinkt heilige verontwaardiging door! Dat zij verre! Hij is er zelf het levende bewijs van. 'Want ik ben ook een Israëliet, uit het zaad Abrahams, van de stam Benjamin.' En hij vervolgt in vers 2: 'God heeft Zijn volk niet verstoten, hetwelk Hij tevoren gekend heeft.' Er is ook 'in deze tegenwoordige tijd een overblijfsel geworden, naar de verkiezing der genade' (vs. 5).

BELANGRIJK

Misschien leeft de gedachte dat het niet zo belangrijk is om hierover na te denken. Is het niet het terrein van theologen? Laten zij zich daar druk over maken. Het is echter noodzakelijk om hierover een standpunt in te nemen,

Ziet de kerk zich als vervanging van het volk Israël? Veel kerken hebben inmiddels afstand gedaan van de zogenaamde vervangingstheologie. Deze theologie gaat ervan uit dat het volk Israël heeft afgedaan, dat er voor hen geen beloften meer gelden en dat zij hun bijzondere positie als volk van God hebben verloren. Een vraag die ook in de gemeente van Rome speelde.

Ds. R. van de Kamp, Opheusden

want het is bepalend voor onze positie ten opzichte van het Joodse volk. Het is niet zonder gevaar hoe wij staan ten opzichte van het volk Israël. Vervanging kan leiden tot verguizing en verguizing tot vervolging. Dat zien we in de geschiedenis. Maar helaas, wij kunnen uit de geschiedenis leren, dat we niet uit de geschiedenis leren!

OORSPRONG

Waar komt de gedachte vandaan dat het volk Israël heeft afgedaan? Velen van de vervangingstheologen baseren zich op de zogenaamde bloedtekst uit Matt. 27:25: 'En al het volk, antwoordende, zeide: Zijn bloed kome over ons, en over onze kinderen.' Zij hebben Jezus de Nazarener, de Messias, van God gezonden in deze

wereld tot behoud van zondaren, Gods eigen lieve Zoon, verworpen. Zij hadden Hem niet nodig. Ten diepste beseffen zij niet, dat zij buiten de Zaligmaker niet kunnen leven. Herkenbaar? Daarom hebben wij geen reden om ons te verheffen boven hen. 'Zijt niet hooggevoelende, maar vrees', schrijft Paulus. (Rom. 11:20b)

GEVOLG

Als het Joodse volk heeft afgedaan, blijft dit niet zonder grote gevolgen. Hoe moeten wij dan de beloften lezen, die betrekking hebben op Israël, Sion of Jeruzalem? Het Oude Testament staat daar vol mee. De enige oplossing is om ze te betrekken op de kerk. Dat betekent concreet dat er geen beloften meer liggen voor het natuurlijk zaad van Abraham en het verbond dat de Heere met Zijn volk oprichtte, is daarmee teniet gedaan. Daarmee komt er ook een breuk tussen de oude en de nieuwe bedeling, tussen het Oude en het Nieuwe Testament. Zoals de profeten hebben geprofeteerd en hen een rijke toekomst hebben beloofd door het zenden van de Messias, geldt dan niet meer voor het Joodse volk. Hen zijn de woorden Gods toebetrouwd (Rom. 3:2), maar zouden die niet voor hen gelden? Terwijl de oude bedeling een heerlijk licht vooruit laat schijnen op de nieuwe bedeling! Reeds de dichters van de Psalmen zien de tijd voor zich dat de heidenen zullen toevloeien tot 'des HEEREN goed'. Zo kunnen we met verwondering op een zendingsdag zingen: 'Al de heid'nen, door Uw handen voortgebracht in alle landen, zullen tot U komen, Heer', bukken voor Uw aanschijn neer en Uw naam ter ere leven' (Ps. 86:5). Daarbij denken we dan aan Suriname, Malawi en andere zendingslanden. Maar vergeten we onszelf niet? Anders zijn we ook aan het vervangen! Vanuit het Oude Testament werd het reeds voorzeggd dat de heidenen, en wonder van genade ook Nederlanders, zouden delen in het heil dat Christus zou aanbrengen.

CONTINUÏTEIT

De kerk mag delen, samen met Israël, in de verwachting van de komst van Gods Koninkrijk. Wij horen de oude Simeon daarvan zingen: 'Want mijn ogen hebben Uw zaligheid gezien, Die Gij bereid hebt voor het aangezicht van al

de volken; een Licht tot verlichting der heidenen, en tot heerlijkheid van Uw volk Israël' (Luk. 1:30-32). De kerk komt niet in de plaats van Israël, maar komt erbij. Er is geen sprake van vervanging, maar van uitbreiding. De belofte aan Abraham gedaan, dat in zijn Zaad alle volken der aarde gezegend worden, krijgt zijn vervulling. Het wordt één kudde en één Herder. De schapen van de andere stal worden ook toegebracht (Joh. 10:16). Het is te zien in de eerste christengemeenten. Ze bestonden uit christenen uit de Joden en christenen uit de heidenen. Dat gaf ook de nodige vragen. Welke wetten en regels golden er nog voor de Joden en welke voor de heidenen? Jood en heiden zijn één in Christus, want 'de middelmuur des afscheidsels' is gebroken. Het voorhangsel in de tempel is gescheurd, toen Christus het grote Offer bracht en er een einde kwam aan de schaduwdienst.

Vanuit het Oude Testament werd het reeds voorzeggd dat de heidenen, en wonder van genade ook Nederlanders, zouden delen in het heil dat Christus zou aanbrengen.

UITBREIDING

De Heere is en blijft getrouw aan Zijn volk! Hij brengt Zijn volk thuis, letterlijk genomen, en we zien het voor onze ogen gebeuren. Daar ligt de troost voor de Kerk. Het huisgezin van de Heere wordt compleet. Israël is de eerstgeborene, de oudste (Ex. 4:22). De Heere staat in voor Zijn eigen werk, onder Jood en heiden. Zo loopt de gouden draad van het heil door de oude bedeling naar de nieuwe. Zoals Paulus het verwoordt: 'Namelijk dat de heidenen zijn mede-erfgenamen, en van hetzelfde lichaam, en mededeelgenoten Zijner belofte in Christus, door het Evangelie' (Ef. 3:6). Dan zien we uit naar de vervulling van Zijn belofte, dat het deksel van hun aangezicht wordt weggenomen (2 Kor. 3:16). Daar zal ook de kerk in mogen delen!